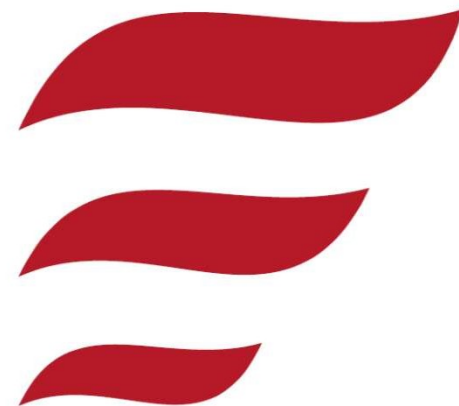

Barometr Innowacyjności. Program Operacyjny Polska Wschodnia

Raport on-going, wyniki I rundy badania

Wrzesień 2018

SPIS TREŚCI

1. <u>Metodologia</u>	3
2. <u>Charakterystyka beneficjentów i projektów</u>	5
3. <u>Innowacyjność</u>	10
4. <u>Konkurencyjność</u>	21
5. <u>Zatrudnienie</u>	25
6. <u>Umiędzynarodowienie</u>	29
7. <u>Otoczenie administracyjne</u>	34
8. <u>Dodatkowe informacje o badanych firmach</u>	38

Nazwa projektu: Barometr Innowacyjności

Metoda: badanie ilościowe

Technika: CAWI (Computer Assisted Web Interview)

Dobór próby: wyczerpujący (wszyscy beneficjenci)

Logika pomiaru: dwa pomiary; I – ankieta po podpisaniu umowy („fotografia” beneficjentów w momencie rozpoczęcia realizacji inwestycji), II – ankieta w rok po rozliczeniu projektów („fotografia” beneficjentów po zakończeniu inwestycji)

Analiza danych: różnica pomiędzy pomiar II i pomiar I = efekty projektu

Badanie terenowe było prowadzone w okresie 04.06-05.07.2018 r.

Wykonawca: MCN Institute Poland Sp. z o.o., Fundacja Idea Rozwoju, Idea Instytut Sp. z o.o., Exacto Sp. z o.o., Realizacja Sp. z o.o.

PODDZIAŁANIE	Pomiar początkowy - założenia	Pomiar końcowy - założenia	Pomiar początkowy - realizacja	Pomiar końcowy - realizacja	Pomiar początkowy - response rate	Pomiar końcowy - response rate
POPW.01.01.02	95		73		77%	
POPW.01.02.00	110	37	57	14	52%	38%
POPW.01.03.01	81	2	55		68%	0%
POPW.01.03.02	7 / 55*		2		43%	
POPW.01.04.00	41		19		46%	
ŁĄCZNIE	334	39	206	14	62%	36%

Źródło: Baza danych LSI, stan na 31.12.2017 r.

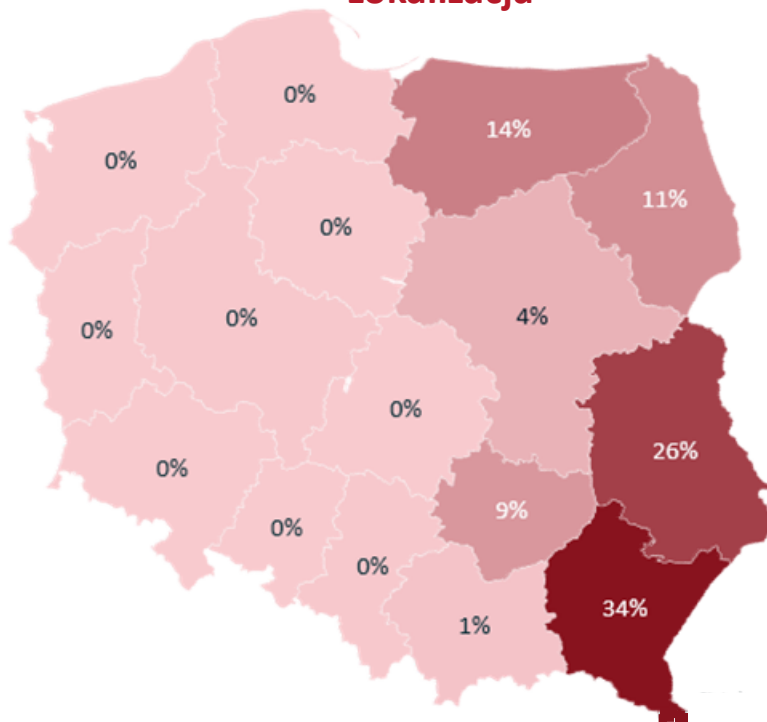
*W przypadku działania 01.03.02 podana liczebność dotyczy odpowiednio: beneficjentów oraz ostatecznych odbiorców pomocy.

CHARAKTERYSTYKA BENEFICJENTÓW I PROJEKTÓW

CHARAKTERYSTYKA BENEFICJENTÓW

Beneficjenci POPW najczęściej mają siedzibę główną na terenie województwa podkarpackiego, w dalszej kolejności także lubelskiego. Blisko 70% to firmy działające na rynku od co najmniej 6 lat.

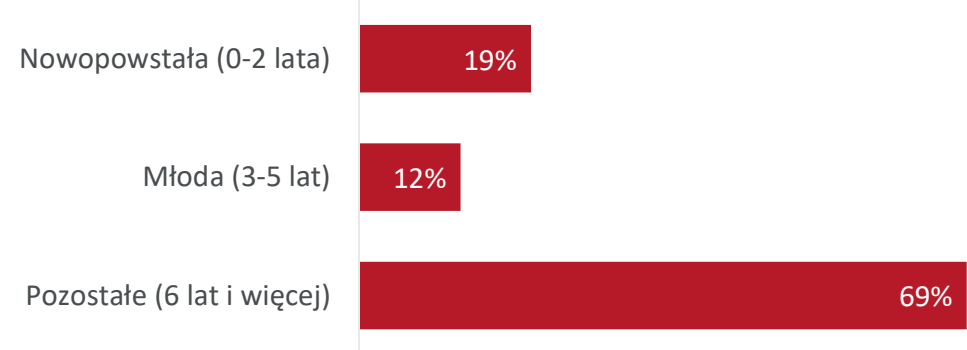
Lokalizacja

Wielkość firmy

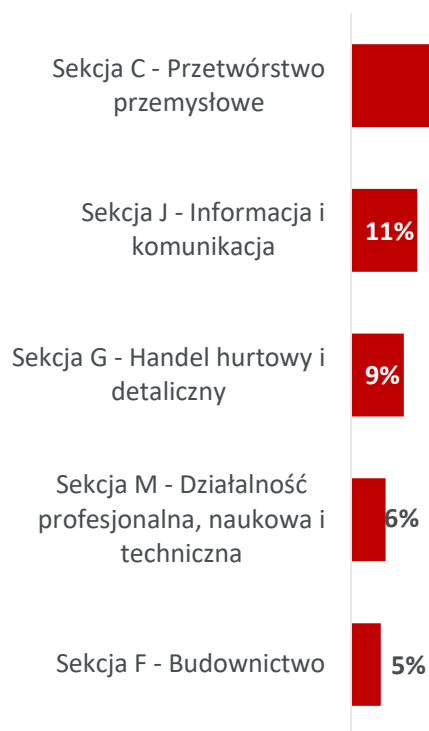

Wiek firmy

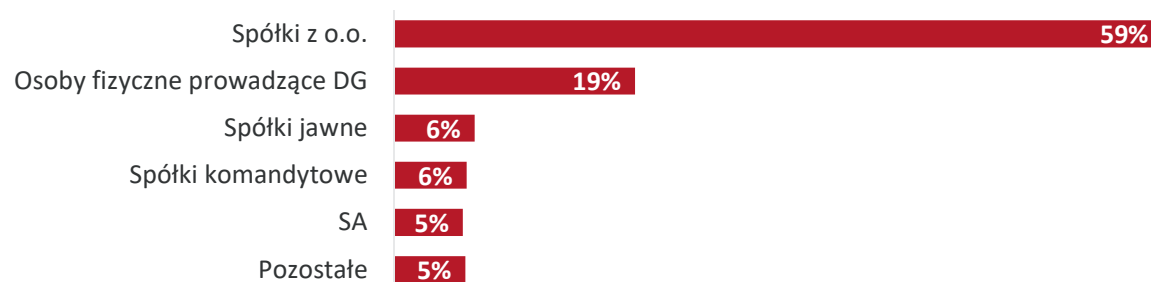

Typowa firma prowadzi działalność w formie spółki z o.o. i definiuje się jako wytwórca produktu finalnego, najczęściej w obszarze przetwórstwa przemysłowego.

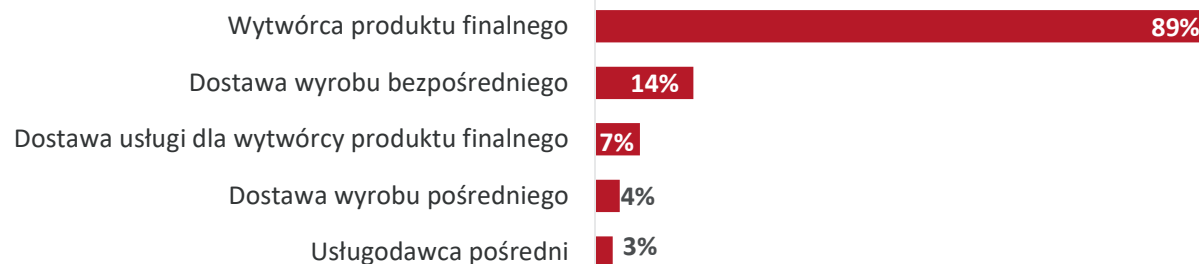
Podstawowa działalność – Sekcja PKD

Forma prawna działalności

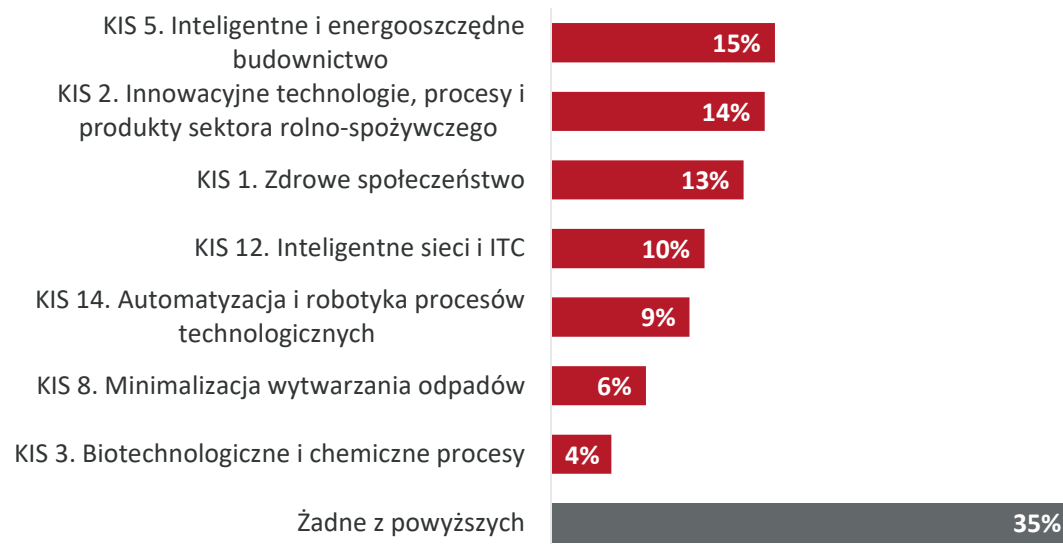

Miejsce w łańcuchu dostaw

Nie ma wyraźnej dominacji którejs z KIS w profilu działalności firm-beneficjentów POPW. Stosunkowo najliczniej jest reprezentowana KIS5 i KIS2.

7 najpopularniejszych
Krajowych Inteligentnych Specjalizacji
w które wpisuje się działalność firmy

CHARAKTERYSTYKA BENEFICJENTÓW – odsetek respondentów deklarujących obecny, pozytywny wpływ projektu na dany obszar

Pozytywny wpływ projektu najczęściej wskazują firmy nowopowstałe, beneficjenci poddziałania 1.1.2 oraz 1.3.1 – różnice istotne statystycznie

Pozytywny wpływ projektu istotnie częściej wskazują eksporterzy, właściciele małych firm oraz beneficjenci poddziałania 1.3.1

Pozytywny wpływ projektu wykazują częściej najmniejsze firmy – różnica istotna statystycznie

Pozytywny wpływ projektu istotnie częściej wskazują firmy nowopowstałe – różnica istotna statystycznie

Pozytywny wpływ projektu wykazują beneficjenci poddziałania 1.3.1 oraz 1.1.2

Pozytywny wpływ na poziom rocznych przychodów ze sprzedaży za granicę wykazują eksporterzy – różnica istotna statystycznie

INNOWACYJNOŚĆ

Minimum 1 innowację planowało wprowadzić 79% firm

Innowacje w skali kraju – 48%

Innowacje w skali Europy – 35%

Innowacje w skali świata – 18%

W sumie planuje się wprowadzić 478 innowacji (92 usługi, 235 wyroby i 151 procesów)

Innowacje ewolucyjne – 57%

Innowacje zapożyczone – 33%

Innowacje przetomowe – 54%

Wyroby dóbr pośrednich – 20%

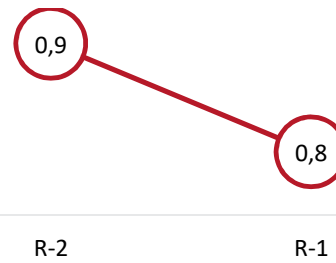
Wyroby dóbr finalnych – 68%

Odsetek respondentów,
którzy wśród swoich
innowacji mają
innowację danego typu

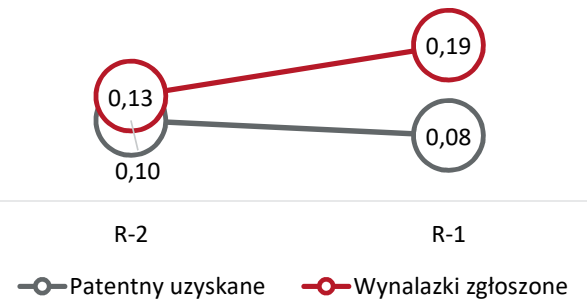

32% firm ma doświadczenia w zgłaszaniu wzorów przemysłowych lub użytkowych do UPRP

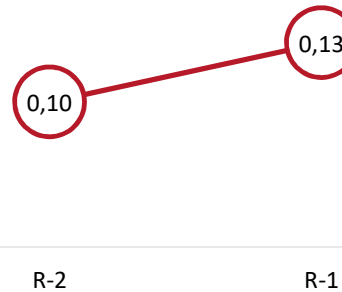
Średnia liczba zgłoszonych wzorów przemysłowych

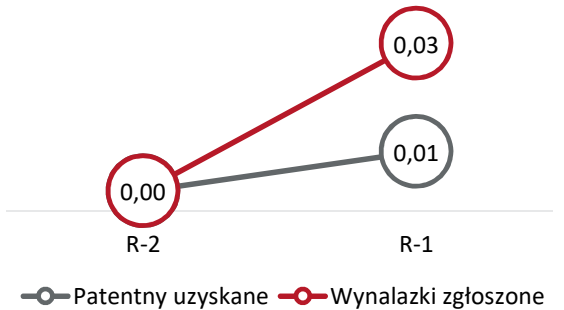
Średnia liczba zgłoszonych i uzyskanych patentów - patenty krajowe

Średnia liczba zgłoszonych wzorów użytkowych

Średnia liczba zgłoszonych i uzyskanych patentów - patenty zagraniczne

W całej prezentacji „r” oznacza rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Odpowiednio, r-2 lub r-1 oznacza dwa lata lub rok przed rokiem złożenia wniosku.

Własną infrastrukturę do prowadzenia prac B+R posiadało

45% firm
przed projektem

Przed projektem, nakłady na działalność B+R

zwiększało **32% firm**, zmniejszało

56% firm

Pozostawały bez zmian u **12% firm**

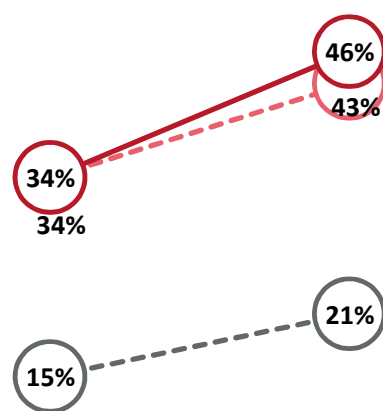
Działy/ komórki odpowiedzialne za opracowywanie projektów innowacyjnych

posiadało

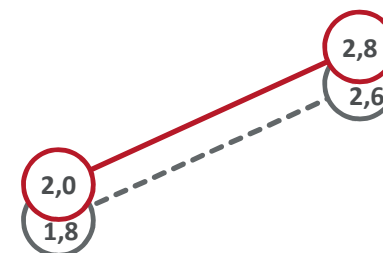
25% firm

przed projektem

Prowadzenie działalności B+R

Nakłady na B+R [mln PLN]

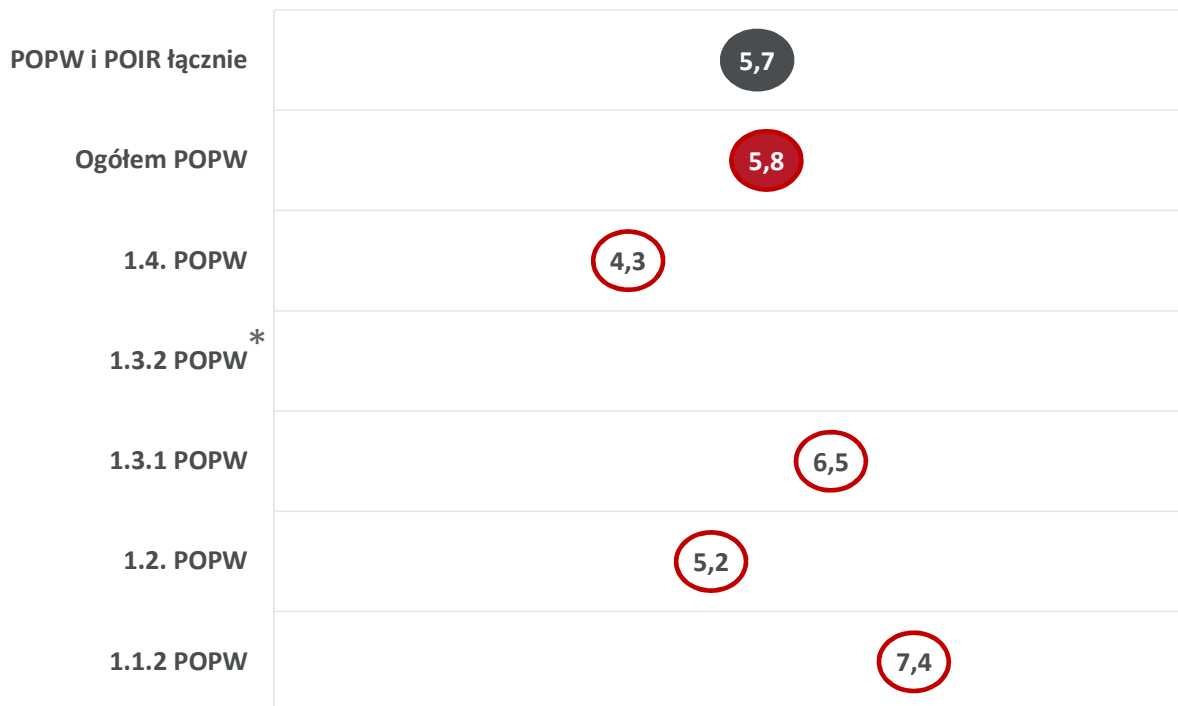
R-2 R-1

- Wewnętrzna działalność B+R
- Zewnętrzna działalność B+R
- Działalność na B+R (wewnętrzna lub zewnętrzna)

R-2 R-1

- Wewnętrzne nakłady na B+R
- Zewnętrzne nakłady na B+R
- Łączne nakłady na B+R

Syntetyczny wskaźnik INNOWACYJNOŚCI dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik syntetyczny innowacyjności powstał jako ważona średnia następujących składowych:

Zasięg innowacji – wartość wskaźnika jest tym większa, im zasięg innowacji (krajowy, europejski lub światowy) jest szerszy,

Charakter innowacji – wartość wskaźnika jest tym większa, im częściej innowacja zmienia status quo (najmniej innowacje ewolucyjne, w większym stopniu zapożyczone, w największym stopniu przełomowe),

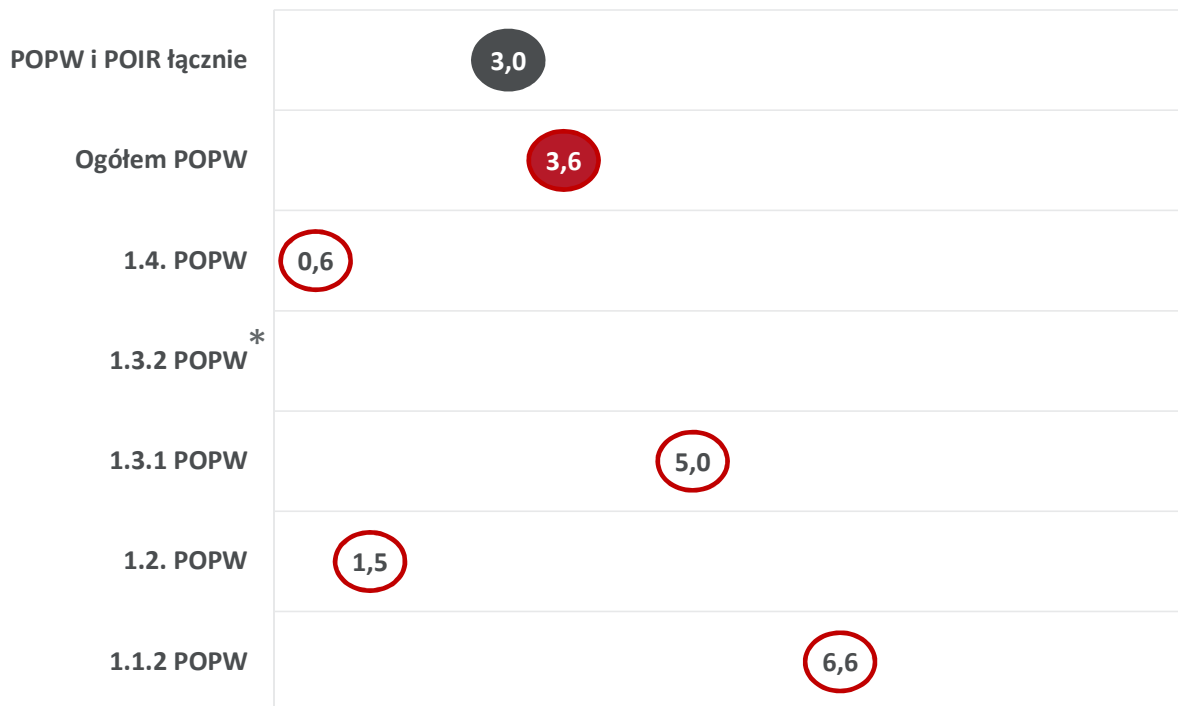
Dobra finalne – wartość wskaźnika jest większa, jeśli firma planowała wprowadzenie nowych wyrobów w postaci dóbr finalnych,

Strategiczne zarządzanie innowacjami – wartość wskaźnika jest większa, jeśli firma posiada (spisaną lub nie) strategię wdrażania innowacji w firmie.

Wskaźnik przyjmuje maksymalną wartość 10, jeśli firma planowała innowacje o zasięgu światowym i przełomowym charakterze, planowała wprowadzenie nowych wyrobów w postaci dóbr finalnych oraz posiada strategię zarządzania innowacji w firmie.

Minimalną wartość wskaźnika (0) otrzymują firmy, które nie planują żadnej z powyżej opisanych innowacji oraz nie mają strategii wdrażania innowacji.

Wskaźnik ZASIĘGU INNOWACJI dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

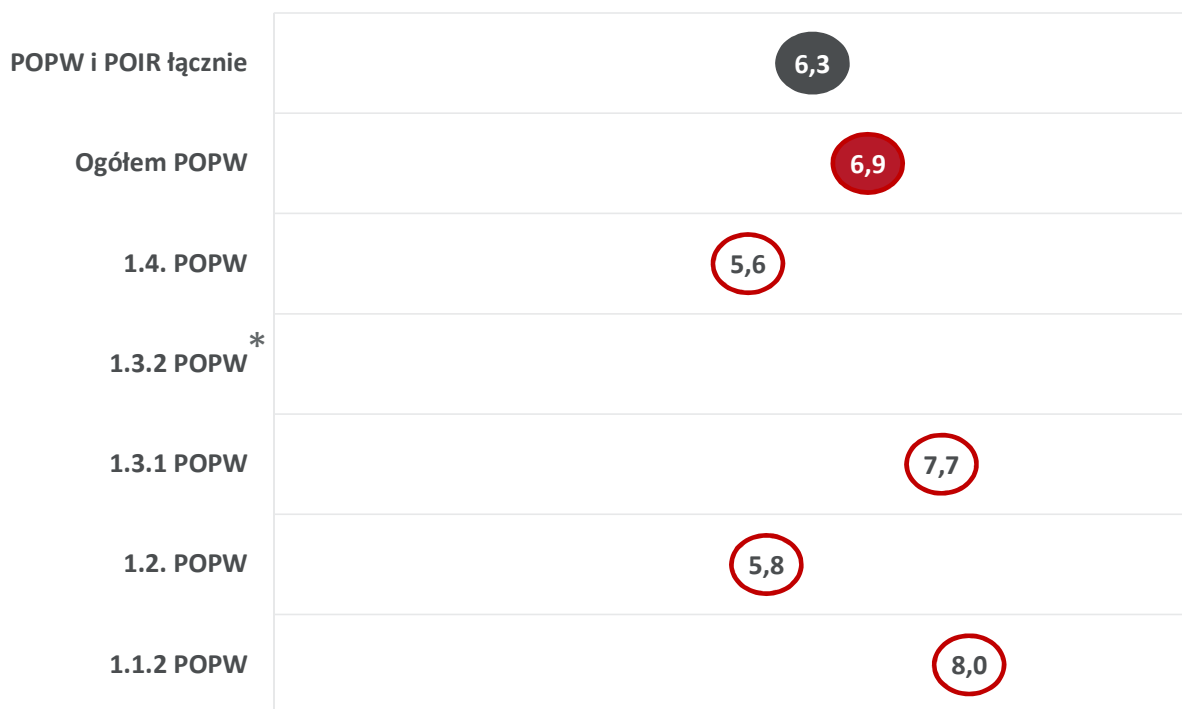
* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik powstał jako ważona średnia zasięgu innowacji (krajowego, europejskiego, światowego). Wartość wskaźnika jest tym większa, im zasięg innowacji jest szerszy. Ocenę 10 otrzymują firmy, które planowały innowacje o zasięgu światowym. Firmy planujące innowacje o zasięgu europejskim otrzymują 5 punktu (50%). Firmy, w przypadku których największy zasięg innowacji to zasięg krajowy, otrzymują 1,5 punktu (15%).

Warto przy tym pamiętać o porządkowym charakterze skali zasięgu innowacji. Innowacja o w skali świata ma zarazem zasięg europejski i krajowy, zaś innowacja o skali europejskiej jest z definicji innowacją o zasięgu krajowym. Dlatego np. innowatorzy w skali świata otrzymują dodatkową liczbę punktów z uwagi na fakt, że ich innowacje mają zarazem skalę europejską i krajową. To dodatkowo premiuje najbardziej innowacyjne przedsięwzięcia podejmowane przez beneficjentów POPW.

Wskaźnik CHARAKTERU INNOWACJI dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik powstał jako ważona średnia charakteru innowacji (ewolucyjnego, zapożyczanego lub przełomowego).

Wartość wskaźnika jest tym większa, im bardziej charakter innowacji zmienia status quo.

Ocenę 10 otrzymują firmy, które planowały innowacje o charakterze przełomowym. Firmy planujące innowacje o charakterze zapożyczonym otrzymują 5 punktu. Firmy, w przypadku których innowacje mają charakter ewolucyjny otrzymują 1,5 punktu.

Wskaźnik DÓBR FINALNYCH dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

POPW i POIR łącznie	7,4
Ogółem POPW	7,7
1.4. POPW	7,7
1.3.2 POPW*	
1.3.1 POPW	7,8
1.2. POPW	7,2
1.1.2 POPW	8,4

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik powstał jako średnia odsetka dóbr finalnych wśród planowanych przez firmę innowacji produktowych.

Wskaźnik nie bierze pod uwagę liczby planowanych innowacji produktowych będących dobrami finalnymi, a jedynie ich odsetek wśród wszystkich planowanych innowacji produktowych.

Wskaźnik STRATEGICZNEGO ZARZĄDZANIA INNOWACJAMI dla poszczególnych Działów/Poddziałów POPW

POPW i POIR łącznie	4,6
Ogółem POPW	4,5
1.4. POPW	4,3
1.3.2 POPW*	
1.3.1 POPW	4,4
1.2. POPW	4,7
1.1.2 POPW	5,2

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik powstał jako ważona średnia odsetka firm deklarujących posiadanie strategii wdrażania innowacji w firmie. Przyjmuje wartości od 0 do 10. Jeśli firma deklaruje posiadanie takiej strategii w formie spisanej, otrzymuje 10. Jeśli strategia istnieje, ale nie została spisana, firma otrzymuje 5. Jeśli strategia nie istnieje, firma otrzymuje 0.

Podsumowanie danych w obszarze INNOWACYJNOŚĆ

- ➔ Zdecydowana większość beneficjentów planuje wprowadzenie co najmniej 1 innowacji. Poddziałanie, w ramach którego realizowany jest projekt najsilniej różnicuje plany związane z wprowadzaniem innowacji (wyraźnie rzadziej czynią to beneficjenci 1.2 POPW, wśród pozostałych prawie wszyscy – 99% - ma takie plany).
- ➔ Co trzecia z innowacji ma mieć charakter innowacji w skali europejskiej, a co piąta – w skali świata (zwłaszcza beneficjenci 1.1.2 i 1.3.1). 54% innowatorów określa przynajmniej jedną z planowanych w projekcie innowacji mianem przełomowych (przede wszystkim beneficjenci 1.1.2 i 1.3.1).
- ➔ Przełomowy charakter i światowy zasięg planowanych innowacji częściej deklarują start-upy: mikrofirmy działające na rynku co najwyżej 2 lata. Wielkość otrzymanego dofinansowania nie ma związku z deklaracjami odnośnie do przełomowego charakteru i światowego zasięgu innowacji.

Podsumowanie danych w obszarze INNOWACYJNOŚĆ

- ➔ Wcześniejsze doświadczenia z procedurą patentową częściej deklarują firmy średnie, a ponadto eksporterzy oraz firmy korzystające z programów UE w okresie 2015-2015.
- ➔ Skala zgłaszania wzorów przemysłowych czy użytkowych, a także wynalazków podlega bardzo małym fluktuacjom rok do roku (przed złożeniem wniosku), pozostając na bardzo niskim poziomie, śladowym wręcz poziomie.
- ➔ W latach poprzedzających realizację projektu zwiększa się aktywność badanych firm w sferze B+R, a także zwiększają się nakłady na badania i rozwój prowadzone zarówno wewnątrz organizacji, jak i w formie zlecanej na zewnątrz. Nakłady na B+R zwiększają przede wszystkim firmy średnie, częściej wyposażone w infrastrukturę niezbędną do prowadzenia takich prac.
- ➔ 45% ogółu firm ma własną infrastrukturę do prowadzenia prac B+R (w przypadku 1.3.1 – 2/3 beneficjentów).

KONKURENCYJNOŚĆ

NA ROK PRZED ROZPOCZĘCIEM PROJEKTU

Średnia przychodów beneficjenta wyniosła:

14,4 mln PLN

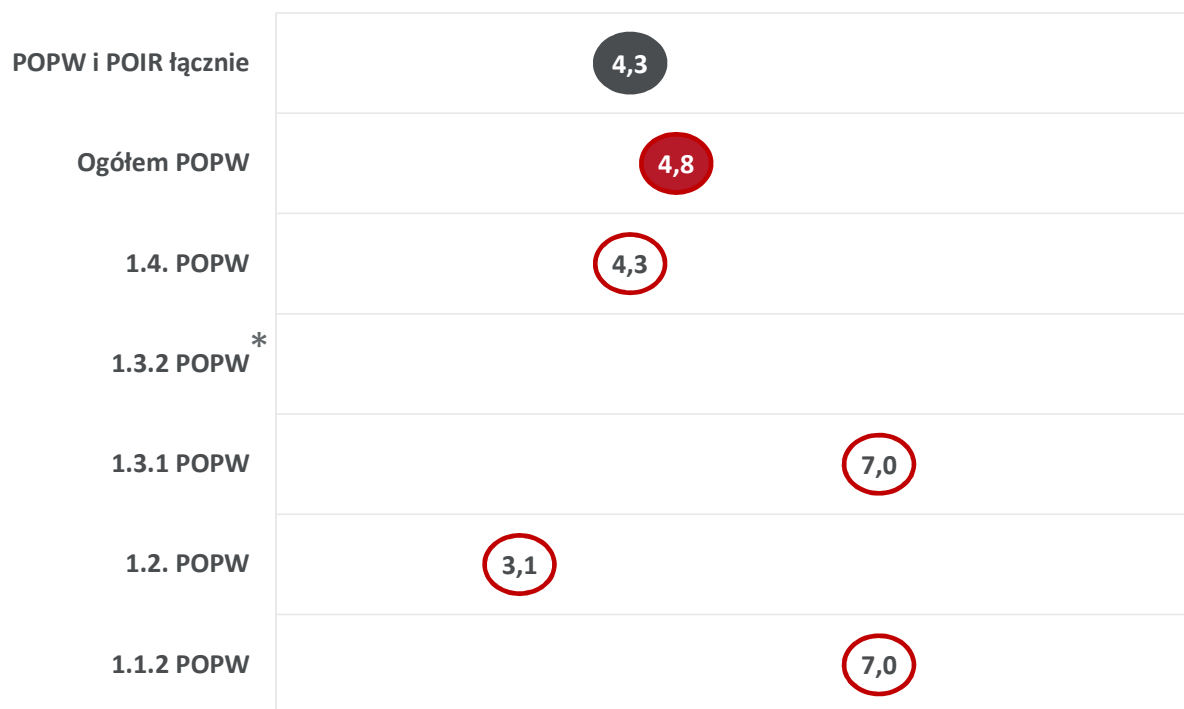
88% firm, które osiągały przychody
wygenerowało **zysk netto** (średnio na
poziomie **5%**)

W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTU

52% uważa że projekt ma **pozytywny wpływ na
poziom rocznych przychodów,**
21% wskazało **brak wpływu,**
a **1%** **negatywny wpływ**

45% uważa że projekt ma **pozytywny wpływ na
poziom zysku,**
19% wskazało **brak wpływu,**
a **4%** **negatywny wpływ**

Syntetyczny wskaźnik KONKURENCYJNOŚCI dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik syntetyczny konkurencyjności powstał jako średnia następujących składowych:

- Odsetek firm deklarujących, że realizacja projektu ma korzystny wpływ na poziom rocznych przychodów ze sprzedaży produktów (wyrobów/usług), towarów i materiałów,
- Odsetek firm deklarujących, że realizacja projektu ma korzystny wpływ na wielkość zysku brutto.

Wskaźnik przyjmuje maksymalną wartość 10, jeśli firma ocenia, że realizacja projektu ma korzystny wpływ na oba te wskaźniki, 5, jeśli na jeden z nich i 0 jeśli na żaden.

Główne danych w obszarze **KONKURENCYJNOŚĆ**

- ➔ W pomiarze początkowym ustalono wartości podstawowych wskaźników opisujących sytuację ekonomiczną firmy dla roku poprzedzającego podpisanie umowy o dofinansowanie. Uzyskany obraz ma charakter statyczny, na tym etapie badania nie ma jeszcze możliwości zaobserwowania dynamiki wskaźników ekonomicznych firm.
- ➔ W roku poprzedzającym podpisanie umowy, beneficjenci średnio uzyskiwali przychód na poziomie 14,4 mln złotych (beneficjenci 1.3.1 około dwukrotnie większy). 88% spośród firm uzyskujących przychód, zrealizowało w tym roku zysk.
- ➔ Około połowy firm już w trakcie realizacji projektu odnotowuje korzystny wpływ projektu na przychody i poziom zysku brutto (zwłaszcza beneficjenci 1.3.1).

ZATRUDNIENIE

POZIOM ZATRUDNIA (w roku rozpoczęcia projektu w stos. do roku poprzedzającego)

Średni poziom zatrudnienia wynosi: **47 osób** w tym (32% kobiet i 89% osób na pełen etat)

Średnia liczba osób, z którymi podpisano **nowe umowy cywilnoprawne** wynosi **0,3 osoby** (brak zmian r/r)

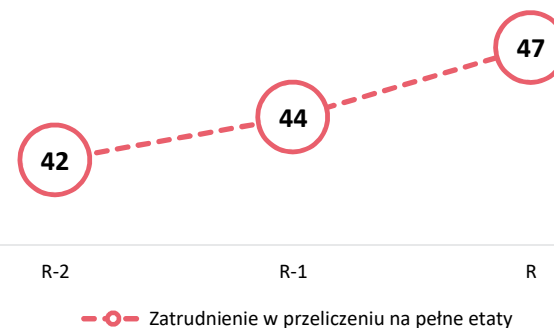
52% firm uważa, że realizacja projektu przekłada się na **wzrost zatrudnienia**, **22%** uważa, że projekt **nie ma wpływu na zatrudnienie**

Zmiana zatrudnienia (w roku projektu w stosunku do roku poprzedzającego)

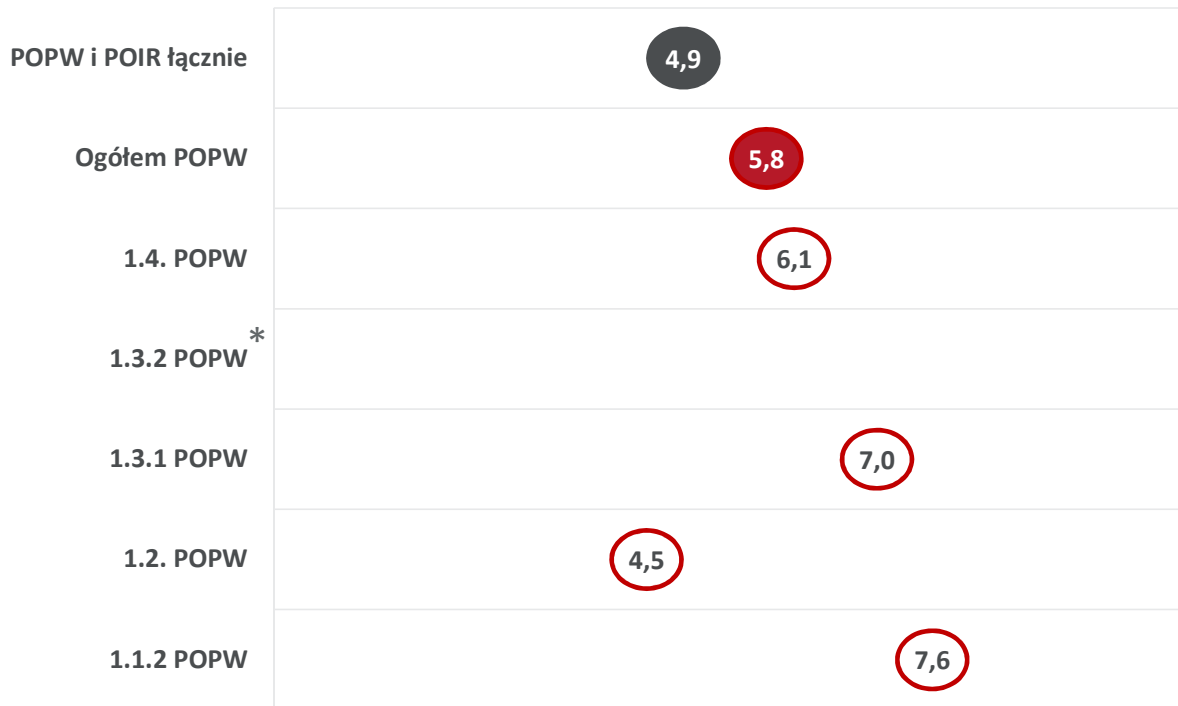

- % firm zwiększających zatrudnienie
- % firm utrzymujących stały poziom zatrudnienia
- % firm zmniejszających zatrudnieni

Średnia liczba osób zatrudnionych w poszczególnych latach

Syntetyczny wskaźnik ZATRUDNIENIA dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik syntetyczny zatrudnienia powstał jako średnia następujących składowych:

- Odsetek firm zwiększających zatrudnienie w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie.
- Odsetek firm oceniających, że realizacja projektu powoduje wzrost zatrudnienia.

Wskaźnik przyjmuje maksymalną wartość 10, jeśli firma zarówno zwiększała zatrudnienie, jak i przypisywała ten wzrost realizacji projektu, wartość 5, jeśli wystąpił jeden z tych warunków, zaś 0, jeśli nie wystąpił żaden.

Podsumowanie danych w obszarze ZATRUDNIENIE

- ➔ Firmy badanych beneficjentów zatrudniają średnio 47 osób (średnio najwięcej w 1.3.1 – 81 osób, najmniej 1.3.2 – mniej niż 1 osoba). Blisko 2/3 firm w roku podpisania umowy o dofinansowanie zwiększało zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim (średnio o 7%). Wzrostowy trend zatrudnienia można odnotować w całym okresie, o który pytano. Wzrost zatrudnienia częściej beneficjenci, którzy otrzymali większe dofinansowanie w ramach projektu (więcej niż 400 tys. zł.) oraz eksporterzy.
- ➔ Co drugi beneficjent deklaruje, że realizowany projekt ma wpływ na zwiększenie zatrudnienia (w przypadku 1.1.2 nawet blisko 90% respondentów).

UMIĘDZYNARODOWIENIE

Procent firm sprzedających na rynki zagraniczne

58% firm

Średnia długość istnienia firmy

13 lat | **7 lat**
eksporterzy | ogółem

Eksporterzy pochodzą najczęściej z województwa:
podkarpackiego i lubelskiego

Średni poziom zatrudnienia

64 pracowników | **24 pracowników**
eksporterzy | ogółem

Dominującymi sekcjami PKD wśród eksporterów
są: **Sekcja C i Sekcja H**

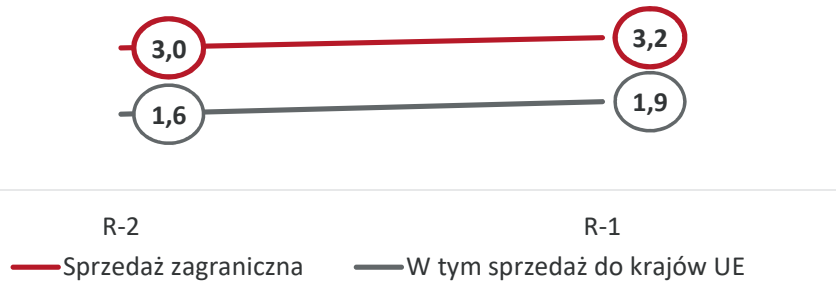
Eksporterzy średnio działalność na
rynkach zagranicznych prowadzą
od 9 lat

Średnia liczba krajów, do których prowadzono sprzedaż

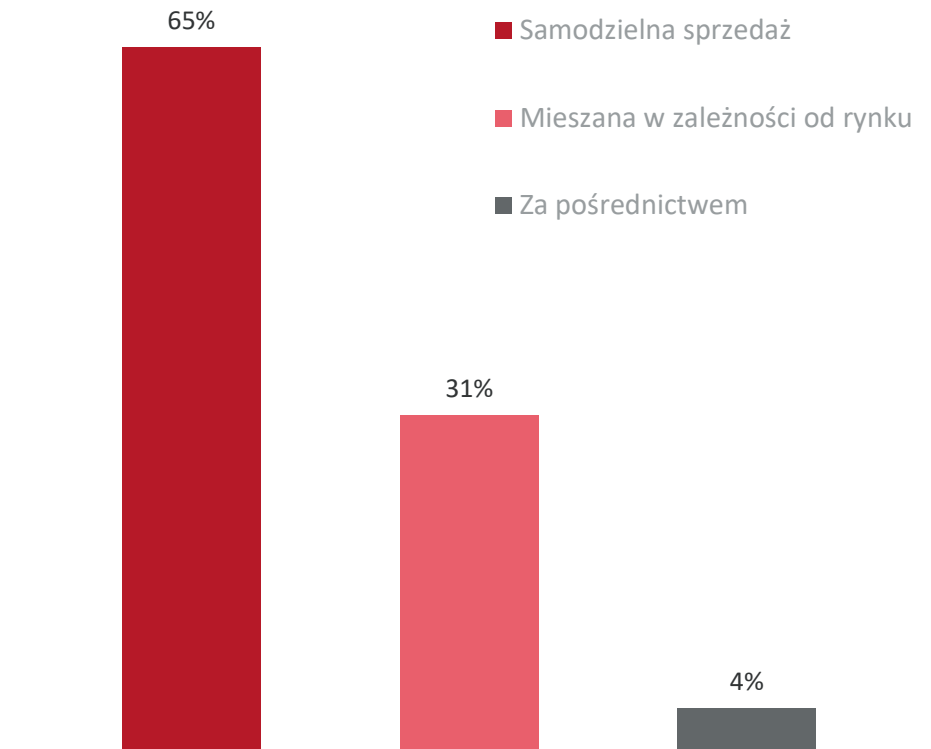
8

przed projektem

Średnia wartość przychodów ze sprzedaży na firmę (eksportu) produktów (wyróbów lub usług) na rynki zagraniczne (w mln zł.)

Sposób sprzedaży

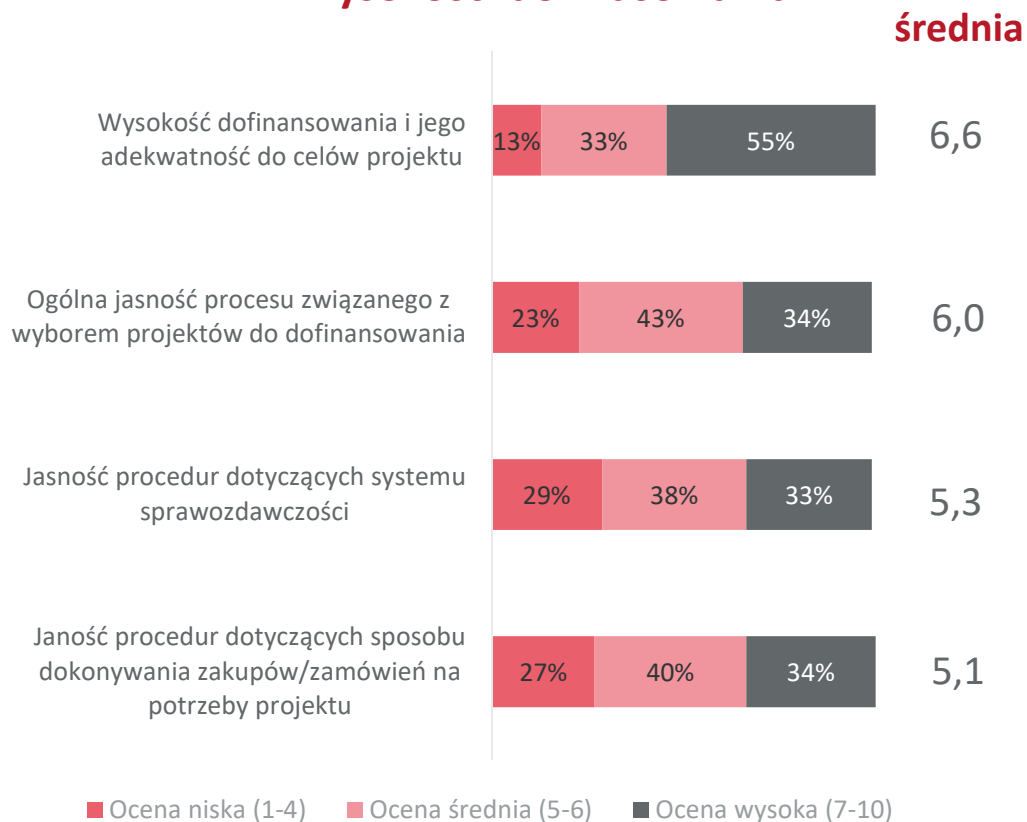

Podsumowanie danych w obszarze EKSPORT I UMIĘDZYNARODOWIENIE

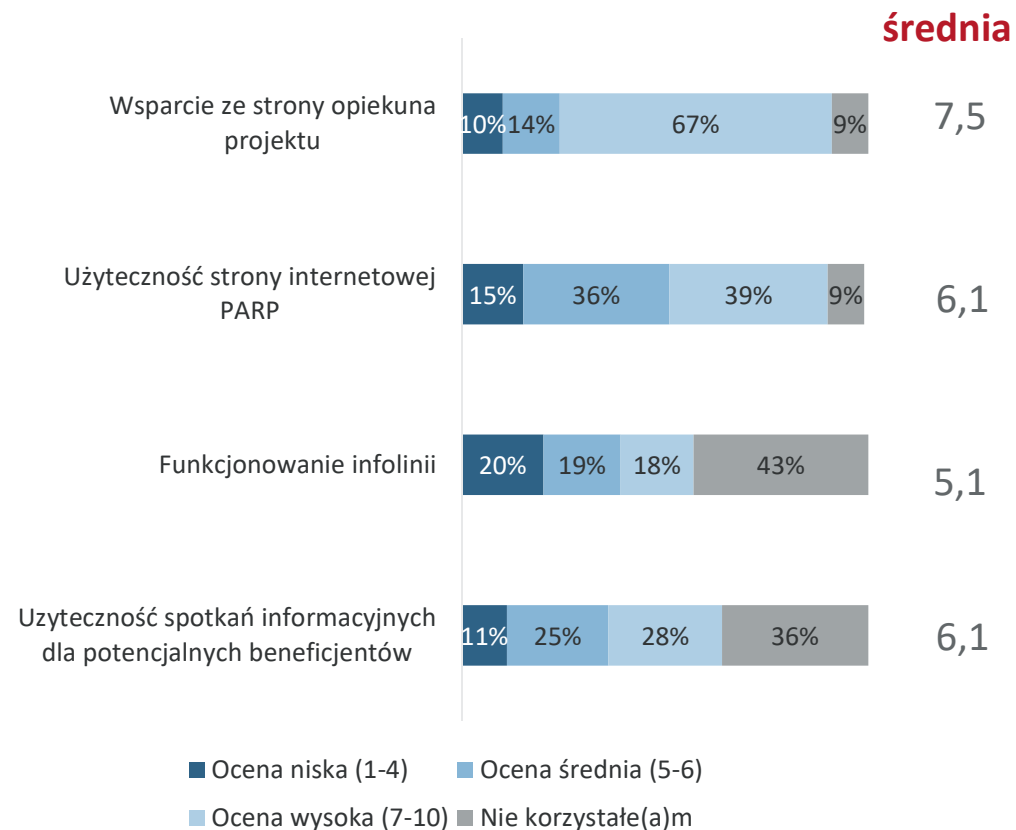
- ➔ 58% badanych firm osiągało przychody ze sprzedaży na eksport w dwóch latach poprzedzających podpisanie umowy o dofinansowanie z POPW (w przypadku 1.4 jest to 84%). Odsetek eksporterów jest wyższy wśród beneficjentów 1.2, 1.4 i 1.3.1 POPW, zwłaszcza jeśli podmioty te korzystały z programów UE w okresie wcześniejszym.
- ➔ Eksporterzy w POPW to przede wszystkim firmy z sektora przetwórstwa przemysłowego i handlu, a w dalszej kolejności także zajmujące się transportem.
- ➔ Przed rozpoczęciem realizacji projektu przychody z eksportu nieznacznie rosły rok do roku, w tym zwłaszcza w zakresie eksportu do krajów UE. W rok przed podpisaniem umowy o dofinansowanie stanowiły ok. 44% całości przychodów beneficjentów-eksporterów.

OTOCZENIE ADMINISTRACYJNE

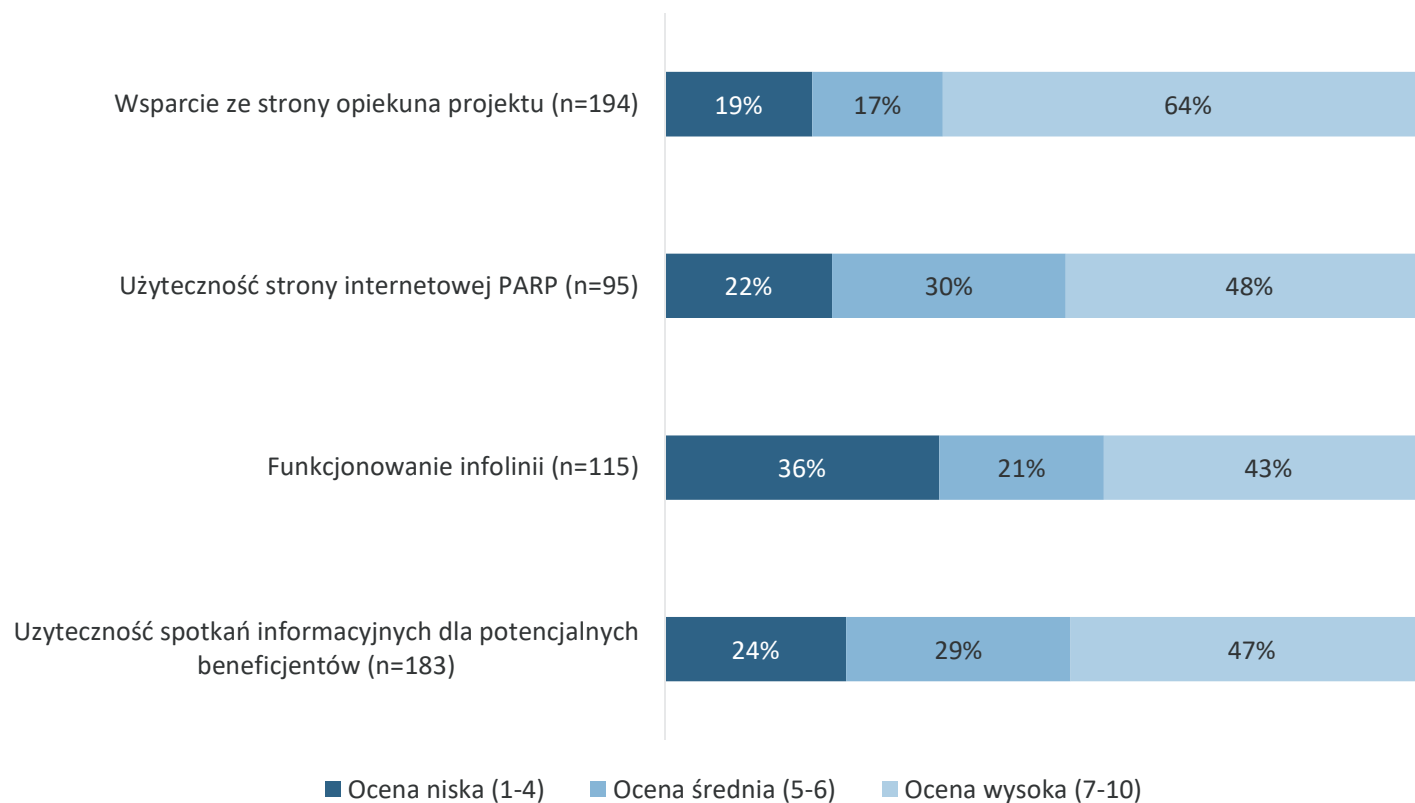
Ocena procesu, procedur oraz wysokości dofinansowania

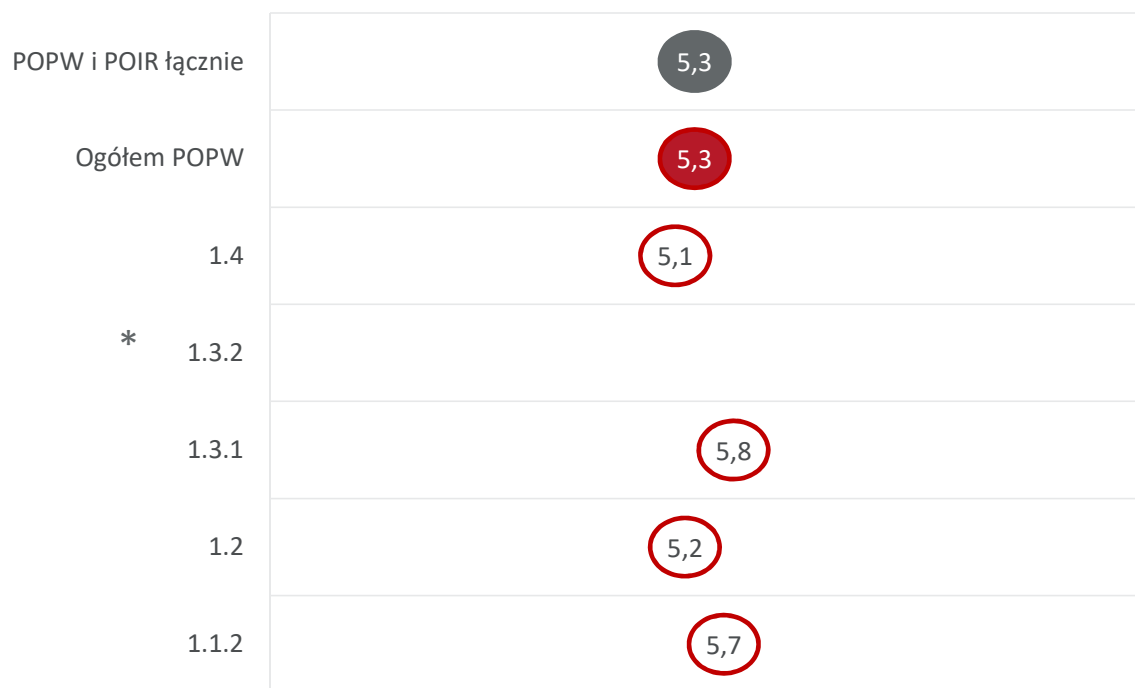
Ocena poszczególnych zadań

Ocena poszczególnych zadań – po usunięciu z podstawy % podmiotów, które nie korzystały z poszczególnych form wsparcia administracyjnego

Syntetyczny wskaźnik dla poszczególnych Działań/Poddziałań POPW

* Mała baza

Jak czytać wskaźnik?

Wskaźnik syntetyczny oceny systemu wdrażania POIR uśrednia szczegółowe oceny systemu (procesu, procedur i dofinansowania), dokonywane na skali od 1 do 10.

Podsumowanie danych w obszarze OTOCZENIE ADMINISTRACYJNE

OCENA PROCESU, PROCEDUR I DOFINANSOWANIA

- ➔ Najczęściej występują oceny stosunkowo niskie, za wyjątkiem oceny adekwatności wysokości dofinansowania do celów projektu.

OCENA DZIAŁALNOŚCI PARP

- ➔ Najlepiej oceniono współpracę z opiekunem projektu. Gorzej użyteczność strony internetowej PARP oraz spotkań z potencjalnymi beneficjentami. Najmniej korzystnie wyrażano się o funkcjonowaniu infolinii, choć należy zaznaczyć, że korzystało z niej relatywnie niewielu respondentów.

DODATKOWE INFORMACJE O BADANYCH FIRMACH

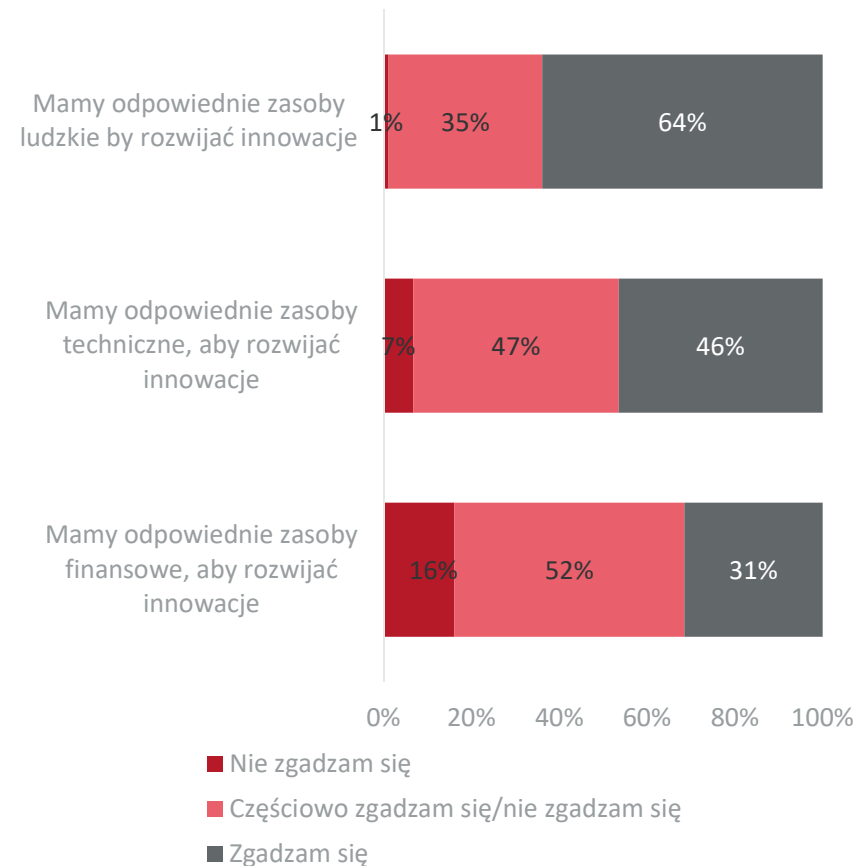
Odsetek firm posiadających strategię obejmującą m.in. kwestie wdrażania innowacji

75%, w tym 15% spisaną strategię

Najczęściej strategia w formie spisanej występuje w mikro-firmach

Najmocniejszą stroną badanych przedsiębiorstw jest posiadanie odpowiednich zasobów ludzkich (by rozwijać innowacje).

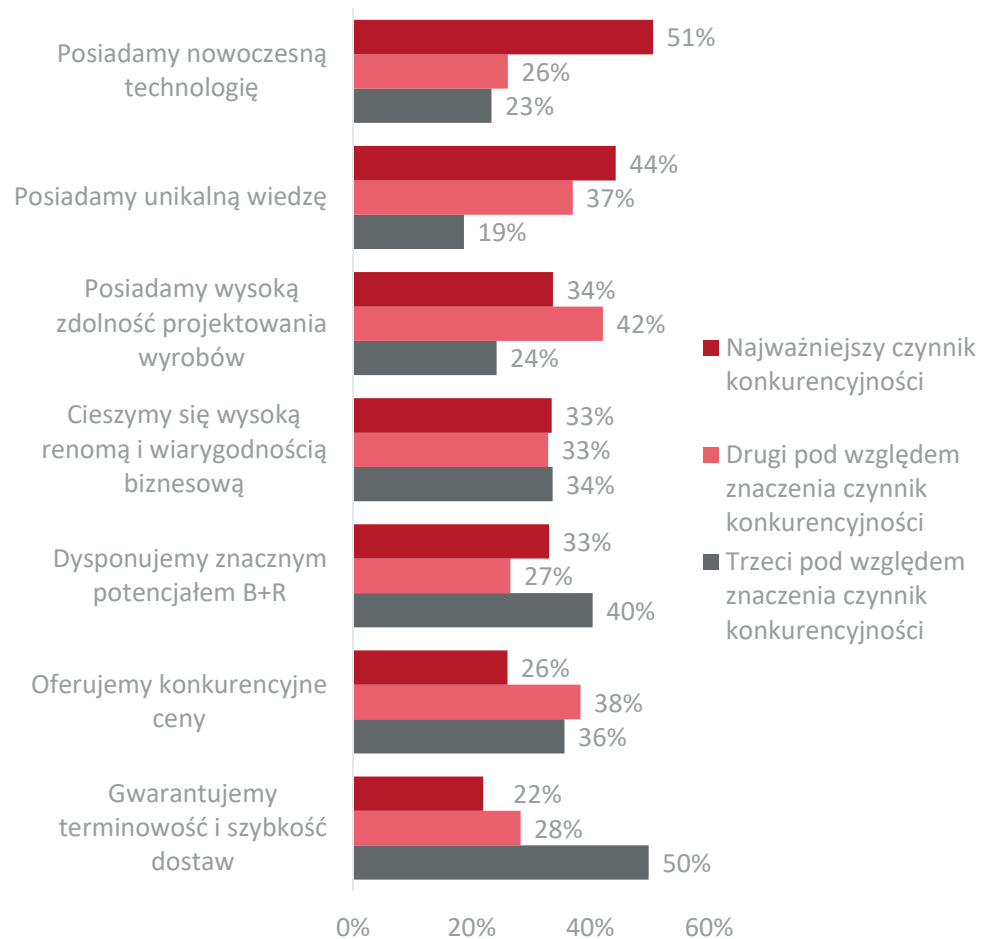
Najłabszą, posiadanie odpowiednich zasobów finansowych.

Nowoczesna technologia, to najczęściej deklarowane (jako najważniejsze) źródło konkurencyjności badanych firm.

Drugim pod względem znaczenia dla konkurencyjności czynnikiem jest zdolność projektowania wyrobów.

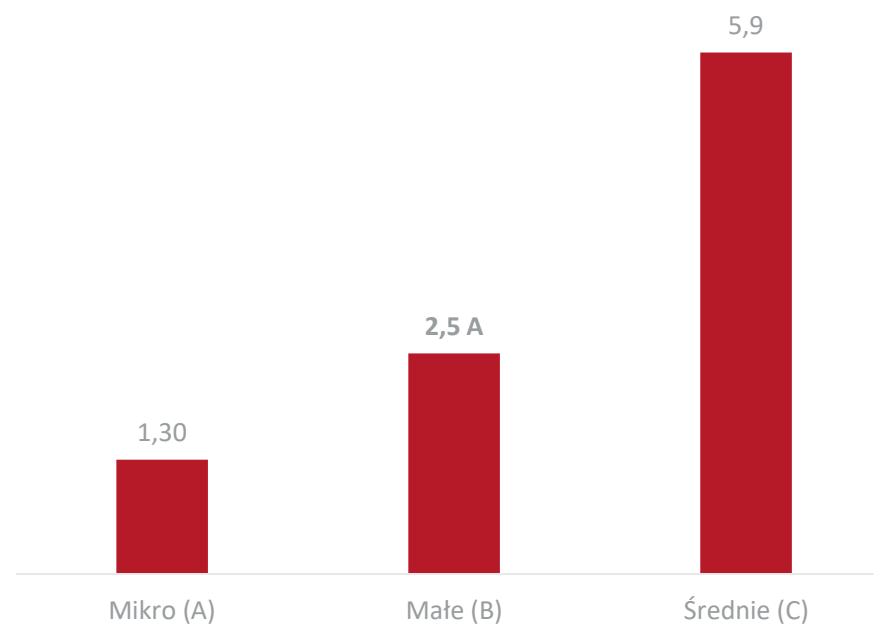
Trzecim z kolei, wyróżniającym się czynnikiem jest terminowość i szybkość dostaw.

Średnio badane przedsiębiorstwo współpracuje z
**18 kontrahentami, w tym z 3
z zagranicy.**

**Mediana liczby kontrahentów wynosi
jednak 4**, co oznacza, że wśród beneficjentów
istnieje podział na względnie nieliczną grupę firm,
które współpracują z dużą liczbą kontrahentów i
relatywnie dużą liczbę firm, które współpracują z
małą liczbą kontrahentów.
Współczynnik zmienności wynosi 372%

Średnia liczba kontrahentów

Pogrubioną czcionką wyróżniono różnice istotne statystycznie.

*Źródło: Barometr Innowacyjności, rok pomiaru: 2018
Wszystkie działania POPW, n=206*

Badani przedsiębiorcy z optymizmem patrzą w przyszłość.

- 56% z nich spodziewa się poprawy koniunktury w okresie najbliższych 12 miesięcy (w tym 20% oczekuje, że będzie ona znaczna),
- 23% oczekuje stabilizacji,
- a jedynie 7% oczekuje negatywnych zmian na rynku, na którym działają.

Największy optymizm obserwujemy w grupie firm mikro (31% spodziewa się znacznie lepszej koniunktury, podczas gdy małe i średnie firmy najczęściej prognozują nieznacznie lepszą koniunkturę – 38% małe, 40% - średnie)

Pesymistów najczęściej spotykamy u przedstawicieli małych firm (10% - różnica istotna statystycznie – uważa, że koniunktura nieznacznie się pogorszy, podobnego zdania jest 5% przedstawicieli średnich oraz 1% przedstawicieli mikro firm).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI (OKRES OSTATNICH 12 MIESIĘCY)

